

శ్రీ రస్తు.

తిరుపతమకథ

[కామిన్య రథ మార్గం.]

ద్వితీయముద్రణము

గుర ముదాత్తరశాల, నెనాల్

రెండవది

1927

[వెల 9-2-0

ఓం

శ్రీ రస్తు.

తిరుపతమ్మకథ

(కామమ్మకథమాదిరి)

గుభమమ్మ ఓతిరుపతమ్మ మాయమ్మా తిరుపతమ్మ
అతిపుణ్యనదియైన మునియేటిదరిని తిరుపతమ్మ
పెనుగంచిప్రోలనెడి ఘనపురమునందు తిరుపతమ్మ
శ్రీకమ్మకులజుండు శివసోమగాజు జననమొంది
సంగమాంబాయనెడి రమణితోగూడి సుఖముగా
అతిధర్మశాస్తులై నలరుచుండెదరు తిరుపతమ్మ
తనను సంతతిలేక తల్లడిలుచును రంగమాంబ
గుట్ట గోపురములు చాలగట్టించె రంగమాంబ
చెరువులు భావులు చాలత్రవ్వించె రంగమాంబ
అన్నమును బీదలకు నధికముగబెట్టె రంగమాంబ
పెండ్లిలేని వారికిని పెండ్లిజేసె రంగమాంబ
గివ్వక్కైతములన్ని తిరిగి నేవించె రంగమాంబ
నోములన్నియును తానోచె సఫలముగ రంగమాంబ
గోదాన భూదాన వస్త్రదానములు రంగమాంబ
బ్రాహ్మణోత్తములకు బాగుగానొసగె రంగమాంబ
యెన్ని జేసిన సంత యేమిలేదాయె రంగమాంబ
యిక నేమి జేతుమని అతిచింతతోను నుండగాను
ఒకనాటిరేయి శ్రీవేంకటేశ్వరులు రంగమాంబకును
కలలోన గనుపించి యీతిబలికె స్వామివారు
నీవుసంతతికొరకు చింతింపవలదు రంగమాంబ

కవులక నేను నిచ్చితినిగాని రంగమాంబ
 నాపేరు పెట్టుమని నయముగాబల్కె స్వామివారు
 అదృశ్యుడాయె నాకలలోన కవుడె రంగమకును
 అంతలో నాతరుణి నిదమేల్కొంచి లేచిచూడ
 అక్కటామొవ్వరూ కానరాదాయె రంగమకును
 యిదియేమి వింతయని అతిమోదమునను రంగమాంబ
 తనదు భర్తనులేపి తానిట్టులనియె రంగమాంబ
 వినుడయ్య నామనవి వివరంబుగాను ప్రాణనాథ
 శేషులై లేశుండు శీఘ్రంబుగాను స్వప్నమందు
 నాకుదరికనమిచ్చి యారీతిబల్కె స్వామివారు
 సంతతులేదని నీవుచింతింపవలదు రంగమాంబ
 నీకునొకపుత్రుకను నిచ్చితినినేను రంగమాంబ
 నాపేరు పెట్టుమని అదృశ్యుడాయె స్వామివారు
 అనిపల్కు నతి వాక్యములు నాలకించి భర్తగారు
 భార్యతోడను గూడి బహుసంతసమున నుండగాను
 ఆస్వామికరుణచే నెలతప్పినాది రంగమకును
 తొమ్మిదవ మాసమున తొలకరిమెరుపు రీతిగాను
 నొక్క స్త్రీరత్నంబు నుధ్యవించినది రంగమకును
 ఆబాలికనుజూచి అతిమోదమునను తండ్రిగారు
 ఆబాలికకునామకరణంబుచేయ బ్రాహ్మణులను
 పిలిపించి తిరుపతమ్మని పేరుపెట్టి బాలికకును
 భోజనంబును వస్త్రదానంబులొసగి బ్రాహ్మణులకు
 సంభావనలు చాలనిచ్చిసంపీరిగా బ్రాహ్మణులను
 ఆర్థోజమొదలుగా నతిప్రేమతోను తిరుపతమ్మను
 పెంచుచుండిరి తల్లితండ్రులయితేను తిరుపతమ్మను
 ఆబాల దినదినంబొకరీతిగాను పెరుగుచుండె
 బాలచంద్రుని రీతి మరిపెరుగుచుండె తిరుపతమ్మ
 ఆపూరిలో నొక్కసాహెబుగారు తిరుపతమ్మకు

మల్లెపువ్వులు తెచ్చి మరి యిచ్చుచుండె తిరుపతమకు
 ఒకనాడు రహిమానుఖానుపువ్వులను తెచ్చుటకును
 మరచియుండిననంత మరిపువ్వులకును తిరుపతమ్మ
 ఒక్కచెలిక తైను నంటపెట్టుకుని తిరుపతమ్మ
 రహిమానుఖానుండె పూలంగడికిని తిరుపతమ్మ
 పల్లగా రహిమానుఖాను తాజూచి తిరుపతమకు
 నేనుగావలెనని యత్నించుచుంటి యింతలోన
 నీవిచ్చటికినిట్లు గాతగునట్లీ తిరుపతమ్మ
 అనిపల్కి రహిమానుకాను పువ్వులను తిరుపతమకు
 కావలసియున్నన్ని కడుముదంబునను యిచ్చినాడు
 అట్టిసమయమునందు నొకచిన్నవాడు అంగడిలో
 రహిమానుఖాను ప్రక్కనకూరుచోని యుండగాను
 అచిన్నవానిని అశ్రిప్తముతోను తిరుపతమ్మ
 కన్నులారగజూచి కడుసంతసించె తిరుపతమ్మ
 తిరుపతమ్మనుజూచి చిరునవ్వుతోను చిన్నవాడు
 నునమున సంతోష మగుచుండె చిన్నవాడు
 ఇట్లునొకనొకరిని జూచుకున్నారు యిద్దరై తె
 గానితిరుపతిదేవి యచటనిలుచుటకు వీలులేక
 చెలిక పైతోకూడి పయిసమైనాచి తిరుపతమ్మ
 బయలుదేరుటె కాని భ్రమవిడదాయె తిరుపతమకు
 గోపరాజుకు నట్లేకోరికుండెనుగా నామెయందు
 యెటులయిన బయలుదేరింటిగొచ్చింది తిరుపతమ్మ
 మనతిరుపతమ్మకు నవయవ్వనంబునచ్చి నాది
 అనిపరిణయముచేయ యత్నించినారు తెల్లిదగ్గడి
 తగినచుట్టరికమును వెదకుచుండిరిగా తిరుపతమకు
 తిరుపతమ్మకుముందు పూలయంగడిలో చూచినట్టి
 నాయకుని పైమనసు విడకనుచోయె తిరుపతమకు
 నిదహారమాలనుమాని యున్నాదితిరుపతమ్మ

యిట్లుండరంగమాంబాదేవికైతె యీశ్వరుండు
 స్వప్నమందున మరల దరిశనంబొసగి రంగమకును
 నీకూతునకుతగిన పతి గోపరాజు రంగమాంబ
 అతడు నీగృహమునకు కొన్నిదినములకు రాగలండు
 అనిచెప్పి యీశ్వరుండదృశ్యుడాయె అంతటాను
 రంగమాంబాదేవి పతికడకునేగి జరిగియున్న
 సంగతంతయుదెలుప సివసోమరాజు మనసునందు
 అమితముగ ఆనందమును బొందియపుడు భార్యతోడ
 సంతానమొసగిన సర్వేశ్వరుండు తిరిగిమనకు
 దరిశనంబునుచొసగి ధన్యులనుజేసె యింక మనము
 మనపుత్రుకకు పరిణయము నాపతగదు అనుచువారు
 ఒకనాటిసమయమున పుత్రుకనుపిలచి తండ్రిగారు
 అమ్మనీయదృష్టమేమి చెప్పుదును తిరుపతమ్మ
 అనిస్వప్నవృత్తాంతమంతయును దెలుప తిరుపతమ్మ
 మనమున సంతోషమగుగూరాలాయె తిరుపతమ్మ
 అలనాడనేజూచినట్టి నాయకుడె నాకుగనుక
 భర్త కాగలడని అతిసిగ్గుచేత తిరుపతమ్మ
 తండ్రికిని ప్రతిమాట చెప్పకనుచొనె తిరుపతమ్మ
 అంతజనకుడు తనదాపుత్రుకనుజూచి తిరుపతమ్మ
 అమ్మనీవట్ల భగవంతుడున్నాడె తిరుపతమ్మ
 నీవుకోరినవరుని నీకు తెచ్చెదనే తిరుపతమ్మ
 అని మంచిముహూర్తమును విచారించి పెద్దలంత
 అతిరూపవంతుడౌ గోపయాఖ్యునకు తిరుపతమకు
 మంగళవాద్యములు మ్రోగుచుండగను పెండ్లిజేసి
 అందరును సంతోషమగులై నారు అంతటాను
 కొంతకాలమునకు గోపయ్యయింట తిరుపతమ్మ
 సంసారమును జేయచనుదెంచినాది తిరుపతమ్మ
 వచ్చినప్పటినుంచి వరునిపై ప్రేమ తిరుపతమ్మ

చాలగను నుంచియును భక్తితోడుతను తిరుపతమ్మ
 భర్తయే దైవమని భావించుచుండె తిరుపతమ్మ
 పాన్పుదిగినంతనే భర్తపాదములు తిరుపతమ్మ
 కనులకద్దుచునుండు కడుప్రేమతోను తిరుపతమ్మ
 భర్తయాజ్ఞను సరమునందుంచుకొనుచు తిరుపతమ్మ
 నిత్యమును సేవలను నెరపుచుండునుగా తిరుపతమ్మ
 అన్నవస్త్రములేక నల్లాడుచున్న వారలకును
 శక్తికొలదిగ నన్నవస్త్రంబులిడుచు తిరుపతమ్మ
 పత్రివతరాలుగా పరుగుచుండెనుగా తిరుపతమ్మ
 యీవిధిని దంపతులు యింపుతోడుతను నుండగాను
 అట్టిసమయమునందు కుష్టువ్యాధికాటి తిరుపతమకు
 సంభవించియు చాలదిగులుపడుచుండె తిరుపతమ్మ
 భక్తనాడుగోపయ్య నతినెడబాసి ఆవులకునై
 పశువులుండెడి కాననమునకేతెంచి గోపయ్య
 అందుమేయుచునున్న ఆవులనుజూచి గోపయ్య
 పశువులమేపేటి బాలకులజూచి గోపయ్య
 తనయావులకుమేత తరుగేమిలేక బాగుగాను
 కడువారతినుచుండ కడుసంతసించి గోపరాజు
 గోపబాలురగూడి కొమహంపుగాను యేటిలోన
 స్నానంబుజేసిసరసాన్నంబుగూడిచి గోపరాజు
 కథలను జెప్పుకుని కాలంబుగడిపె గోపరాజు
 సూర్యబింబము పశ్చిమాదిలోగ్రుంకె నంతటాను
 అప్పుడావులమందలన్ని వేర్వేర గోపరాజు
 పంపు గుంపుగజేర్చుకొని పరిక్షించె గోపరాజు
 గోపయ్య గోవాకటి కనుపడకపోయె నచ్చటాను
 లమందలుమీరు అతివేగముగను తోలుకొని
 పుడంచును గోపబాలురకుజెప్ప గోపరాజు
 గోపబాలురు బయలుదేరి పోయారి అంతటాను

గోపయ్య వంటిగాకొన్ని యడవులును కొండగృహాలు
 యెన్ని తిరిగిన గోవు కనుపడకపోయె గోపయ్యకును
 చీకట్లుగమ్మెను యేకరీతిగను నప్పుడూను
 దారియేమియు కంటికగుపడకపోయె గోపయ్యకును
 యిదియేమి వింతయని మదిలోనదలచి గోపరాజు
 యింటిమార్గము బట్టిపోవుచుండగను చీకటిలో
 క్రూరవ్యాఘ్రంబొకటి గోపయ్యనుఱచి దారిలోన
 కుప్పించి గోపయ్య పైకెగసినాది పెద్దపులియు
 ఘోరమౌ గోళ్లచే గోపయ్యను బట్టిచీల్చివేసి
 రక్తమంతయుబీల్చి ప్రాణములుదీసి పెద్దపులియు
 నాటిరేయంతయు నాధుడొచ్చునని తిరుపతమ్మ
 యెదురుఱుచుచునుండె యేకరీతిగను తిరుపతమ్మ
 గోపయ్య నెదుకుచు గోపశాలకులు అడవులందు
 గోపయ్య మృతకాయమును ఱచివచ్చి తిరుపతమ్మ
 అమ్మనీభర్తనొక పులిజంపినాది యనుచుజెప్ప
 ఆబాలకులమాట లాలకించినది తిరుపతమ్మ
 ఈ యీశ్వరాయందు హడలసాగినది తిరుపతమ్మ
 ధరణిపైమూర్చిల్లి తనను మరచింది తిరుపతమ్మ
 తాతెలిసి తాతెచ్చుకొనుచు లేచింది తిరుపతమ్మ
 హా ప్రాణనాధుండ హాగోపయాఖ్య ప్రాణనాధ
 నిన్ను నెడబాసి నేనెట్లుబ్రతుకుదును ప్రాణనాధ
 నేటితోనూరేడ్లునిండెనా నీకు ప్రాణనాధ
 నాజీవసంబేల నాబ్రతుకుయేలా ప్రాణనాధ
 అనుచు తిరుపతిదేవి అతిదుఃఖమునను హడలసాగి
 అగ్నిగుండంబును త్రవ్వించినాది తిరుపతమ్మ
 తనబంధువులకెల్ల దండములుబెట్టి తిరుపతమ్మ
 పనడికాయంబంత పసుపు రాసుకొని తిరుపతమ్మ
 మునియోగిలోన స్నానముజేసినాది తిరుపతమ్మ

అత్తమామలకు దండము పెట్టినాది తిరుపతమ్మ
 పన్నుచేలములను పరగకట్టుకొని తిరుపతమ్మ
 అగ్నిగుండము చుట్టు ముమ్మాటుతిరిగి తిరుపతమ్మ
 తనభర్తపాదములు తనహృదయమందు నిలుపుకొని
 వీతిహూత్రుని చాలవినతులొనరించి తిరుపతమ్మ
 శ్రీరామచంద్రుని చిత్తముననిల్పి తిరుపతమ్మ
 నాభర్తనన్నిధికి ననుజేర్చుమనుచు తిరుపతమ్మ
 అగ్నిగుండమునందు నతివేగదుమికె తిరుపతమ్మ
 దూకిన గుండములో తనమహిమజూప తిరుపతమ్మ
 కుచ్చెళ్ళచెంగును కుంకుమభరిణ తిరుపతమ్మ
 నూంగిశ్యసూత్రంపు బొందుజూపినది తిరుపతమ్మ
 గూమూడు ఆనవాళ్లను జూపినాది తిరుపతమ్మ
 సకలస్త్రీ పురుషులు సంతోషమునను అప్పడూను
 పరమపతివ్రతయనుచు పొగడిరందరును తిరుపతమ్మను
 పెనుగంచి ప్రోలనెడి ఘనపట్టణమున తిరుపతమ్మ
 వెలయంగ నీమహిమ తెలియజేయగను తిరుపతమ్మ
 నీపేర దేవళముస్తాపించి నారు తిరుపతమ్మ
 మాఘఫాల్గుణ మాసముల పూర్ణిమందు తిరుపతమ్మ
 సకలకులములవారు ప్రతివత్సరమున తిరుపతమ్మ
 నీకుపూజలుచేసి నిన్నుగొల్చెదరు తిరుపతమ్మ
 సంతానప్రాప్తికై సంతోషమునను సకలజనులు
 స్నానంబుచేసి ప్రాణాచారములనుపడగ నీవు
 సంతానమొసగితివి సత్యంబుగాను తిరుపతమ్మ
 గ్రహబాధ రోగబాధలబాపినావు తిరుపతమ్మ
 యెవ్వఁడులైననీనామ మాత్రమున తిరుపతమ్మ
 మారీమహమారి స్పృటకాదులను తిరుపతమ్మ
 తొలగి ఆరోగ్యంబు కలుగజేయునుగా తిరుపతమ్మ
 జననమొందిన చంటిబిడ్డలకు జనులు తిరుపతమ్మ

౨గట్టియు పుట్టు పెంట్టుకలనిచ్చి తిరుపతమ్మ
 గ్రోదోపుడులిచ్చి నిన్ను గొల్పెదరు తిరుపతమ్మ
 హేమ తెలుపంగ నీయుత్సవమున కోటిప్రభలు
 పు కుంకుమబండ్లు బాగవచ్చునుగా తిరుపతమ్మ
 ముత్సవమునందు యేజాఢ్యమేని కలుగకుండ
 పాడి రక్షించుచున్నావుతల్లీ తిరుపతమ్మ
 శిభక్తితోనిన్ను సమ్మియున్నట్టి సరులకెల్ల
 భనకనకవస్తు వాహనము లాసగితివి తిరుపతమ్మ
 కమ్మవంశము కెల్లఘనమైనకీర్తి దెచ్చినట్టి
 తిరుసతీదేవి మముకరూఢోబోవు మరుపులేక
 భక్తితోసేచరిత్రము నెల్లడిగను తిరుపతమ్మ
 వ్రాయమని యన్నట్టి వైశ్యకులజుండు తిరుపతమ్మ
 సరసింహరావుడై నత్రిపేమయుంచి తిరుపతమ్మ
 సతతమైశ్వర్యంబు సమకూర్చుతల్లీ తిరుపతమ్మ
 యేదేశమున ట్టామమెపుడులేకుండ తిరుపతమ్మ
 ఫలసస్యముల నెపుడు పండించుతల్లీ తిరుపతమ్మ
 అన్యోన్యమైతితో జనులుండుగాక తిరుపతమ్మ
 ఆచంద్రతారార్కముగను నీకీర్తి తిరుపతమ్మ
 నిలిచి ప్రజలకు నెల్లమేలుగూర్చునుగా తిరుపతమ్మ
 అవనిలో నీకథను చదివిగను విన్నవారలకును
 కరుణతో సిరులొసగి కాపాడుమమ్మ తిరుపతమ్మ
 మంగళము నిత్యజయమంగళమునీకు తిరుపతమ్మ

సంపూర్ణము.

నా నంబివి

అన్ని వ్యాధులకు లోపలకు వైపుతక,

మ రసములులేవు.

వెల గు 1—0—0 మాత్రమే

880 వ్యాధులున్న అనుపాన భేదములచే రామబాణములాగు
గురగొట్టునటువంటి భౌషధరాజము. వేయేల మీరు మాయొక్క
సంజీవిని ఒకసారి తెప్పించి వాడిచూడుడు, అందుల నిజ నిజములు
నాకే విశదమగును. అనుపానమునకిది సీసాను చుట్టియుండును.

ఇది రామబాణముగో ప్రతి 7 రోజుమున్నది.

వలయువారు:—

పొట్టనారి నగనొక్కరొప్పు,

కొత్త వేళ, బెజవాడ.

మీ కేరకముల ప్రస్తుతములు శావలసినను

శ్రీ సీతా రామాంజనేయ కంఠినీ,

బుక్ స్టెల్లకు, బెజవాడ
అని వ్రాయవలెను.

14320